

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL I 2021
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- martie 2021 -

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL I 2021
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ****Tendențe
generale**

Activitatea industrială a marcat o ușoară redresare în cea de-a doua parte a anului 2020, avându-se în vedere o temperare ușoară a restricțiilor impuse în contextul pandemiei de Covid-19, pronunțate încă din luna martie a anului trecut. Au mai existat însă, începând cu luna octombrie, restrângeri ale activității în cadrul unor ramuri industriale, perioade de șomaj tehnic alternând cu o activitate completă, ceea ce au determinat ușoare creșteri ale indicatorilor din industrie față de perioada anterioară, dar acestea n-au atins valorile înregistrate în anii precedenți. De asemenea, la începutul anului curent, în cadrul activității industriale survin situații de relaxare, alternate cu perioade de șomaj tehnic și constrângeri, cum ar fi oprirea temporară a producției de autovehicule de transport rutier, în lunile februarie – martie.

Astfel, **la nivelul primului trimestru al anului curent**, la aproximativ un an de la debutul din martie 2020 al crizei pandemice încă prezente, pentru producția industrială agenții economici estimează o ușoară creștere de circa 1%, comparativ cu trimestrul corespunzător al anului trecut. În condițiile unei majorări de 3,3% a cifrei de afaceri pe piața externă, dar și a unei reduceri de 1,3% a cifrei de afaceri pe piața internă, se așteaptă ca cifra de afaceri pe total industrie să crească cu doar 0,9%.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modif.proc.fățã de perioada coresp.din anul anterior,% -

	2020				2021
	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Trim. I
1. Producția industrială*	-6,0	-26,7	-3,3	-0,6	1,0
2. Cifra de afaceri** – total	-2,4	-26,0	-0,3	1,0	0,9
➤ intern	0,5	-20,4	-1,1	-2,4	-1,3
➤ extern	-5,7	-33,1	1,0	5,7	3,3
3. Stocuri de produse finite	-14,0	-28,8	-12,4	-5,1	1,4
4. Numărul mediu de salariați	-2,5	-5,0	-5,3	-4,5	-4,0
5. Productivitatea muncii	-3,0	-21,8	3,1	5,2	5,8

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2021 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Stocurile de produse finite sunt estimate de agenții economici să crească cu 1,4% în primul trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul I al anului trecut, în condițiile unei creșteri a cifrei de afaceri în dinamică inferioară celei a producției industriale.

Numărul mediu de salariați se apreciază că se va reduce cu circa 4% în primul trimestru al anului față de cel similar, în ușoară ameliorare față de trimestrul IV când scăderea s-a situat la 4,5%. În aceste condiții și în contextul unei creșteri cu 1,0% a producției industriale, se estimează o majorare de 5,8% a productivității muncii pentru aceeași perioadă de analiză, după reducerea amplă, de 21,8%, a acesteia în trimestrul II 2020 comparativ cu perioada similară a anului 2019.

Referitor la **primul trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, agenții economici indică, în contextul continuării pandemiei, o evoluție negativă a majorității indicatorilor, cu excepția majorării stocurilor de produse finite.

Astfel, agenții economici previzionează o scădere de 3,2% a producției industriale, caracteristică acestei perioade de analiză pentru indicatorul menționat, avându-se în vedere și majorarea precedentă, de 5,4%, a producției industriale în trimestrul IV 2020 față de trimestrul anterior. De asemenea, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o reducere de 6,9%, avându-se în vedere scăderi atât ale cifrei de afaceri pe piața internă (-10,4%), cât și ale cifrei de afaceri pe piața externă (-2,7%). Scăderea estimată de agenții economici de 2,7% în cazul cifrei de afaceri pe piața externă, la nivelul trimestrului I 2021, comparativ cu trimestrul anterior, este mult sub media anilor precedenți (2016-2019), când au fost înregistrate creșteri de peste 5%, și respectiv o scădere ușoară, de -0,5%, pentru trimestrul I 2020

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	2020				2021
	Trim. I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Trim. I
1. Producția industrială*	-4,8	-22,2	27,3	5,4	-3,2
2. Cifra de afaceri** – total	-6,8	-20,3	32,6	2,6	-6,9
➤ intern	-11,4	-12,5	27,7	-1,4	-10,4
➤ extern	-0,5	-29,8	39,9	8,1	-2,7
3. Stocurile de produse finite	1,0	-27,1	12,4	14,7	7,8
4. Numărul mediu de salariați	-0,6	-3,3	-0,9	0,2	-0,1
5. Productivitatea muncii	-3,9	-19,0	28,4	5,3	-3,4

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2021 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

. În același timp, această reducere de -2,7% a cifrei de afaceri pe piața externă este coroborată cu posibilele reduceri ale exporturilor FOB, la nivelul trimestrului I, comparativ cu trimestrul anterior, avându-se în vedere și

închiderea temporară a fabricilor din domeniu auto în lunile februarie – martie 2021.

De asemenea, agenții economici apreciază că în primul trimestru al anului, comparativ cu trimestrul anterior, volumul stocurilor de produse finite va înregistra o creștere de 7,8% față de trimestrul IV 2020, ce urmează după majorări ale acestora în trimestrele III și IV 2020, raportat la perioadele anterioare (12,4%; 14,7%).

În aceeași perioadă de analiză, se estimează că numărul mediu al salariaților va scădea ușor, cu 0,1%, ceea ce în contextul reducerii producției industriale cu 3,2% va determina o diminuare de circa 3,4 % a productivității muncii.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

Producția industrială a înregistrat o creștere de 5,4% la nivelul trimestrului IV 2020 față de trimestrul anterior și respectiv o scădere ușoară, de 0,6%, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2019. Această creștere de 5,4% a producției industriale, la nivelul perioadei octombrie-decembrie 2020, a continuat, într-un ritm mai redus, după perioada de relaxare a constrângerilor pandemice de la nivelul trimestrului III (majorare de 27,3%) contracarând scăderile majore din trimestrul II, când situația de urgență instaurată la nivelul țării impunea măsuri de închidere totală sau parțială a multor sectoare industriale. La nivelul anului trecut, producția industrială s-a redus cu 9,2%, scădere diminuată mult față de situația înregistrată la nivelul primului semestru (-16,3%). Scăderea de 9,2% a producției industriale a fost prognozată la o cifră apropiată în lucrarea anterioară, și anume -9,6%.

Este de subliniat că abaterile înregistrate între estimările inițiale ale agenților economici (3,9%) și realizările la nivelul trimestrului IV, comparativ cu trimestrul anterior au fost de -1,5 puncte procentuale, ceea ce înseamnă că rezultatele obținute au fost mai bune decât estimările inițiale ale producției industriale. Datorită problemelor create de situația pandemică, se poate menționa faptul că a fost dificil pentru agenții economici să-și estimeze activitatea lor economică, într-un mod cât mai aproape de ceea ce s-a realizat efectiv. Ramurile industriale pentru care realizările obținute s-au situat cu mult peste așteptări, respectiv cu peste 5 puncte procentuale față de estimarea inițială, sunt: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (15,3 puncte procentuale), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (10,4 puncte procentuale) sau industria metalurgică (6,5 puncte procentuale). Au existat și situații pentru care au fost prognozate scăderi ale producției industriale și ulterior au fost înregistrate creșteri ale acesteia în intervalul de analiză, și anume: activități de servicii anexe extracției, extracția minereurilor metalifere.

Totodată, sunt de remarcat la nivelul anului 2020, comparativ cu anul 2019 mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, unele divergente, și anume:

Tabel nr. 3
Producția industrială – evoluție pe ramuri la nivelul anului 2020

- an/an anterior -

2020	2019	Ramuri industriale	
↗	↘	fabricarea substanțelor și produselor chimice	
		fabricarea produselor farmaceutice de bază	
↘	↗	repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	
		fabricarea autovehiculelor de transport rutier	
		fabricarea produselor de cocserie	
		fabricarea altor mijloace de transport	
		extracția minereurilor metalifere	
		alte activități industriale	
		↘	↘
	tăbăcirea și finisarea pieilor		
	fabricarea articolelor de îmbrăcăminte		
	activități de servicii anexe extracției		
	fabricarea de mașini, utilaje și echipamente		
	tipărireă, reproducerea pe suportți a înregistrărilor		
			fabricarea de mobilă

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

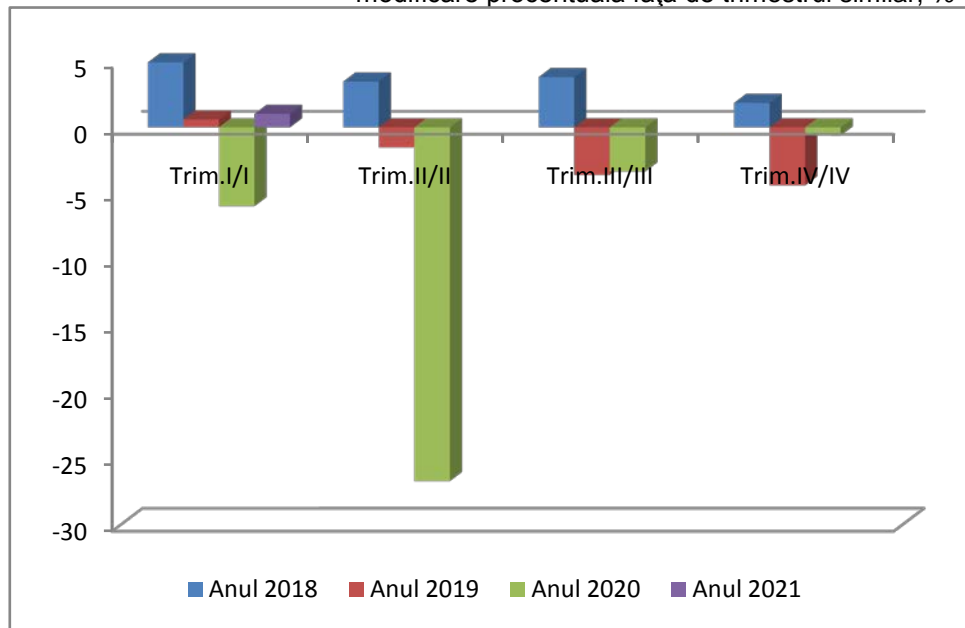
În urma analizei detaliate a producției industriale la nivelul anului 2020, comparativ cu anul 2019, se constată că scăderea de 9,2% pe total industrie s-a datorat atât reducerii corespunzătoare a cererii pe piața internă, cât și pe piața externă, în special la nivelul unor ramuri industriale, precum: tăbăcirea și finisarea pieilor (-30,4%, avându-se în vedere scăderea de 41,1% a cererii interne), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (27,0%, pe baza reducerii de 25,8% a cererii externe), activități de servicii anexe extracției (-18,7%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (-17,2%, în contextul unei reduceri de 10,6% a cererii interne), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (-16,5%), fabricarea de mobilă (-16,4%).

În contextul unei redresări a producției industriale care a continuat și în cel de-al patrulea trimestru al anului 2020, dar într-un ritm mai atenuat, la nivelul anului trecut, față de anul 2019, au fost înregistrate și creșteri ale acestui indicator între două dintre ramurile industriale, și anume: fabricarea substanțelor și a produselor chimice (7,2%), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (5,0%) - contextul pandemiei majorând cererea pentru aceste ramuri la nivelul întregului an 2020.

Analiza conjuncturală pentru primul trimestru al anului curent, estimează o reducere a producției industriale de 3,2%, față de trimestrul anterior, evoluție ce este caracteristică acestei perioade comparativ cu perioada anterioară. În aceste condiții, producția industrială va crește cu circa 1% față de trimestrul similar, fiind favorizată și de un efect de bază.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada ianuarie - martie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul I al anului curent comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 15%**:
  - alte activități extractive
  - fabricarea produselor din tutun
  - activități de servicii anexe extracției
  - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
  - tăbăcirea și finisarea pieilor
  - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
  - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 15%**:
  - fabricarea produselor farmaceutice de bază
  - extracția cărbunelui superior și inferior.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 10%**:
  - fabricarea produselor de cocserie
  - extracția petrolului brut și a gazelor naturale
  - fabricarea altor mijloace de transport
  - extracția minereurilor metalifere.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
  - industria alimentară
  - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
  - fabricarea produselor textile
  - fabricarea băuturilor
  - alte activități industriale.

- Ramuri pentru care se așteaptă o creștere **între 0% și +5%**:
  - fabricarea altor produse din minerale nemetalice
  - industria construcțiilor metalice și a produselor din metal
  - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie
  - fabricarea substanțelor și a produselor chimice
  - industria metalurgică.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere de peste 5%**:
  - prelucrarea lemnului
  - fabricarea autovehiculelor de transport rutier
  - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice
  - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente
  - fabricarea de mobilă
  - fabricarea echipamentelor electrice.

Cifra de afaceri

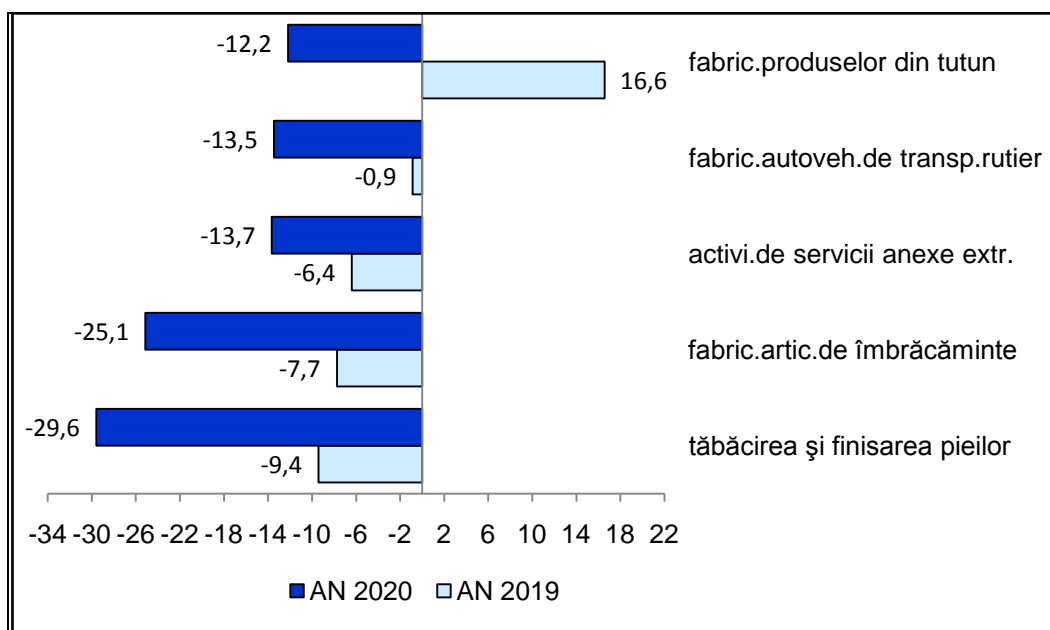
Cifra de afaceri pe total industrie a crescut, cu 2,6% în cel de-al patrulea trimestru al anului 2020 față de trimestrul anterior, și respectiv cu 1,0% comparativ cu trimestrul IV 2019, avându-se în vedere o continuare a redresării sectorului industrial de la nivelul trimestrului III, dar la un ritm mai redus. La nivelul anului trecut, reducerea cifrei de afaceri pe total industrie a fost de 7,0%, ceea ce evidențiază o diminuare a pantei descendente pentru acest indicator comparativ cu situația la semestru (-14,5%), sau la nivelul primelor nouă luni (-9,7%), ceea ce denotă o anumită temperare a situației pandemice debutată în martie 2020, dar care continuă să se manifeste.

Această reducere de 7,0% a fost prognozată în lucrarea anterioară la o cifră apropiată, și anume -6,7%.

La nivelul anului trecut, față de anul 2019, s-au înregistrat scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie la majoritatea ramurilor dintre care, ramuri cu reduceri mai mari de 10% putem menționa următoarele: tăbăcirea și finisarea pieilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, activități de servicii anexe extracției, fabricarea autovehiculelor de transport rutier, fabricarea produselor din tutun, alte activități industriale, industria metalurgică. Creșteri anuale ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie s-au înregistrat doar pentru șase ramuri, dintre care putem aminti: alte activități extractive (23,2%), prelucrarea lemnului (4,9%) sau fabricarea echipamentelor electrice (4,8%).

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cea mai mare scădere

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

În primul trimestru al anului curent este de așteptat, conform agenților economici, o scădere a cererii per total industrie de 6,9%, față de trimestrul anterior, evoluție caracteristică acestei perioade pentru cifra de afaceri pe total industrie. Dacă ne raportăm la perioada corespunzătoare, se estimează o ușoară creștere de 0,9% a cererii pe toate produse industriale, comparativ cu trimestrul I 2019, ceea ce ar continua tendința de ușoară redresare a cifrei de afaceri pe total industrie, înregistrată la finele anului trecut (creșterea de 1,0% a cererii în trimestrul IV 2020, față de trimestrul corespunzător).

Volumul **cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă** a înregistrat ușoare scăderi la nivelul trimestrului IV 2020, atât față de trimestrul anterior (-1,4%), cât și față de perioada similară (-2,4%, comparativ cu trimestrul IV 2019), după majorarea semnificativă de 27,7% din trimestrul III 2020 comparativ cu trimestrul anterior. La nivelul anului trecut, reducerea volumului cifrei de afaceri pe piața internă a fost de 6,0%, tendința fiind de revenire comparativ cu situația la semestru (-10,5%), sau la nouă luni ale anului 2020 (-7,2%).

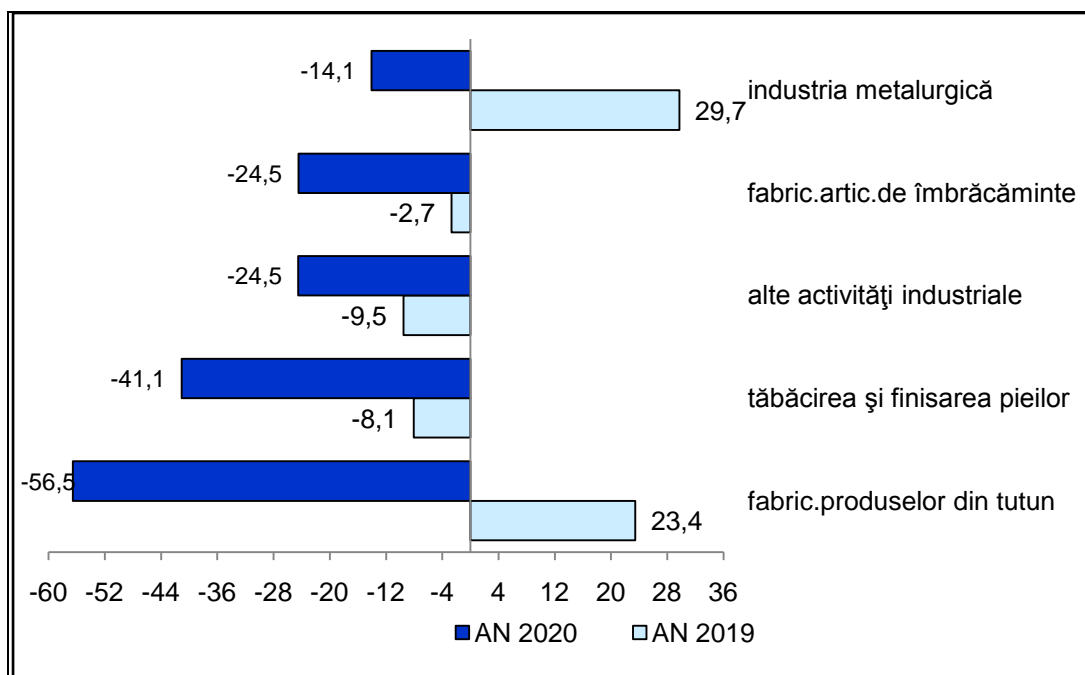
Astfel, la nivelul anului trecut, majoritatea ramurilor au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri pe piața internă, unele depășind pragul de -15%, și anume: fabricarea produselor din tutun, tăbăcirea și finisarea pieilor, alte activități industriale, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, industria metalurgică.

Creșteri ale volumului cifrei de afaceri pentru piața internă s-au înregistrat doar la cinci dintre ramuri, dintre care putem aminti: alte activități extractive (24,9%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (4,5%) sau prelucrarea lemnului (3,5%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cea mai mare scădere

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

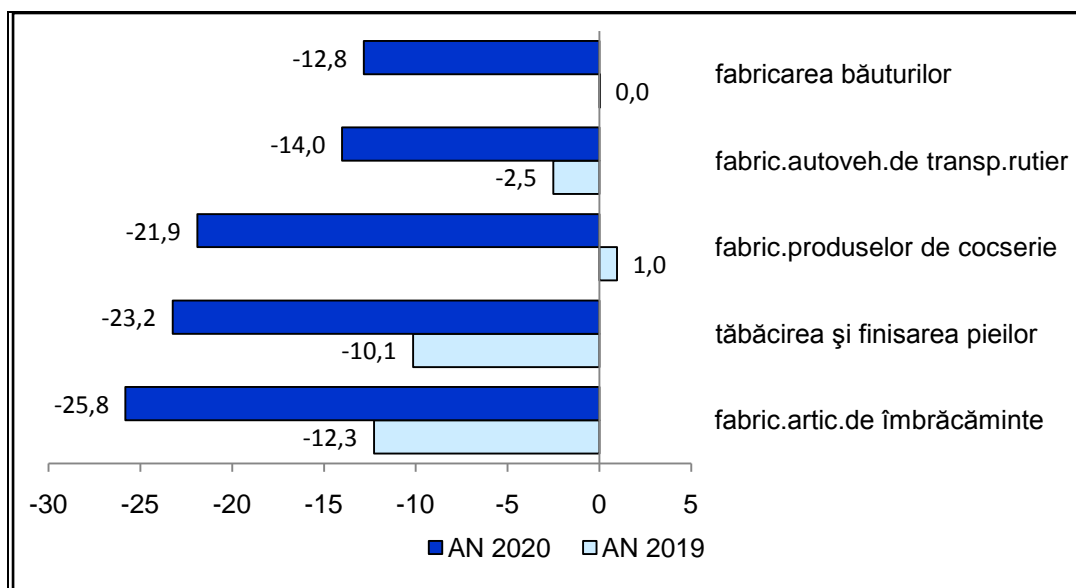
Agenții economici din eșantion estimează pentru primul trimestru al anului curent scăderi ale cifrei de afaceri pe piața internă, atât față de trimestrul anterior (-10,4%, reducere caracteristică acestei perioade de analiză pentru cererea internă), cât și comparativ cu trimestrul similar (-1,3%). În ceea ce privește raportarea la trimestrul corespunzător, se prevede o continuare a scăderii cererii interne, însă într-un ritm mai redus (-2,4%, în trimestrul IV 2020, comparativ cu perioada similară), această tendință fiind înregistrată în contextul continuării pandemiei

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a continuat la nivelul trimestrului IV 2020 tendința de creștere din trimestrul III (39,9%, comparativ cu perioada aprilie – iunie 2020), însă la un ritm mai redus, și anume: 8,1%, comparativ cu trimestrul anterior, respectiv 5,7%, față de trimestrul IV 2019. Astfel, la nivelul anului 2020 s-a înregistrat o scădere de 8,3% a volumului cifrei de afaceri pentru piața externă - în corelație cu situația înregistrată pentru volumul exporturilor totale de bunuri – evidențiindu-se revigorarea acestui indicator față de situația din primul semestru al anului trecut (-19,3%), sau de la nivelul primelor nouă luni ale anului 2020 (-12,9%).

La nivelul anului trecut, o mare parte dintre ramuri au înregistrat scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe piața externă, cele mai pronunțate, cu o reducere peste 10%, sunt: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, tăbăcirea și finisarea pieilor, fabricarea produselor de cocserie, fabricarea autovehiculelor de transport rutier, fabricarea băuturilor.

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cea mai mare scădere

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În aceeași perioadă de analiză au fost înregistrate și creșteri ale cifrei de afaceri pe piața externă, pentru câteva dintre ramuri, dintre care putem aminti: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (51,0%), fabricarea produselor din tutun (35,8%) sau fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (18,9%).

La nivelul primului trimestru al anului curent se estimează o continuare a creșterii volumului cifrei de afaceri pe piața externă, dar la o amplitudine mai redusă și anume de 3,3%, față de trimestrul similar. Comparativ cu trimestrul anterior, agenții economici estimează în trimestrul I 2021 o reducere a cererii externe de 2,7% (evoluție caracteristică pentru primele trei luni ale anului, comparativ cu perioada anterioară), în coroborare cu estimarea volumului de exporturi de bunuri în aceeași perioadă de analiză.

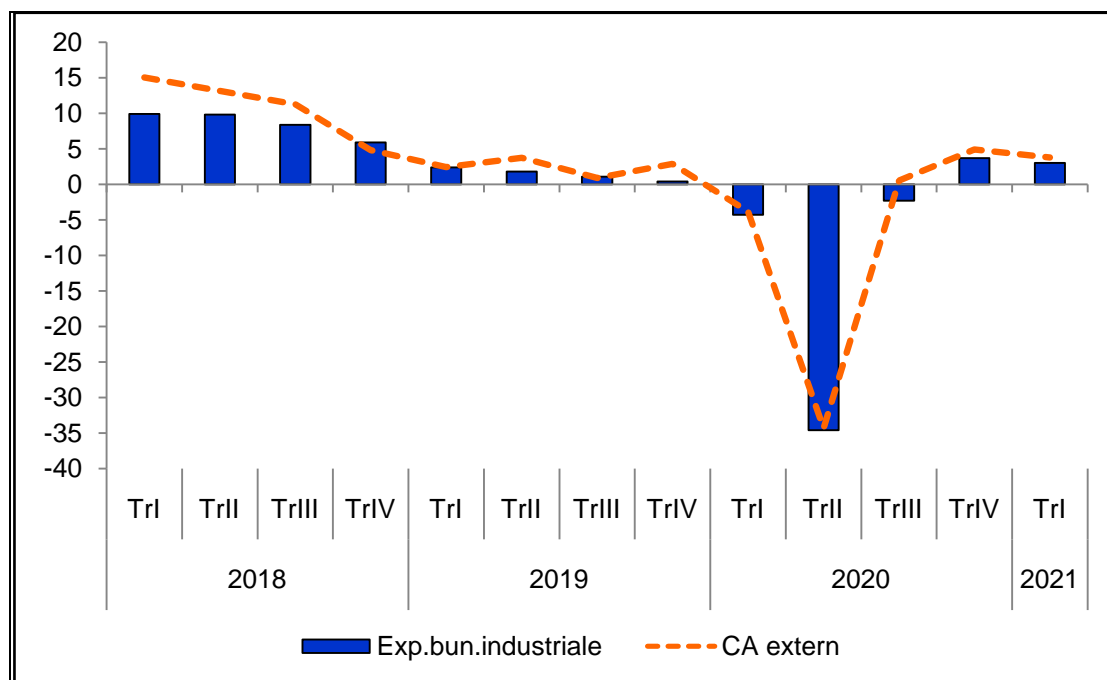
Dacă în 2018 decalajul între valoarea cifrei de afaceri pe piața externă și exportul de bunuri industriale¹⁾ a crescut, începând cu trimestrul III 2018 și până la finele anului 2020 acest decalaj s-a diminuat, existând și trimestre în care ritmul de creștere al exporturilor l-a devansat pe cel al valorii cifrei de afaceri pe piața externă, cum ar fi trimestrul IV 2018 sau trimestrul III 2019.

Pe parcursul anului trecut, exporturile de bunuri industriale s-au situat sub ritmul valorii cifrei de afaceri pe piața externă, și anume în primele două trimestre decalajul a fost apropiat, însă în cel de-al treilea trimestru ecartul dintre acestea s-a mărit cu 2,8 puncte procentuale în favoarea cifrei de afaceri pe piața externă.

¹⁾Valoarea cifrei de afaceri pe piața externă reflectă veniturile obținute din vânzarea bunurilor de către producătorii din sfera industrială, care exportă direct pe piața externă. Valoarea exportului de bunuri industriale reprezintă totalitatea vânzărilor de produse industriale de către toți agenții economici.

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și a valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul corespunzător din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei.

În condițiile în care pentru trimestrul IV 2020 ritmul de creștere al valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a situat cu 1,2 puncte procentuale peste cel al exporturilor de bunuri industriale (+ 3,7% față de trimestrul IV 2019), la nivelul anului 2020 s-a înregistrat un ritm al cifrei de afaceri externe cu 1,1 procentuale peste cel al exporturilor de bunuri industriale (- 9,6%, comparativ cu anul 2019).

Pentru primul trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul similar al anului trecut se estimează continuarea ritmului relativ apropiat al tendinței celor doi indicatori, și anume o posibilă majorare de 3,8%, în cazul valorii cifrei de afaceri pe piața externă și, respectiv o creștere de 3,0% în cazul exportului de bunuri industriale.

Stocurile

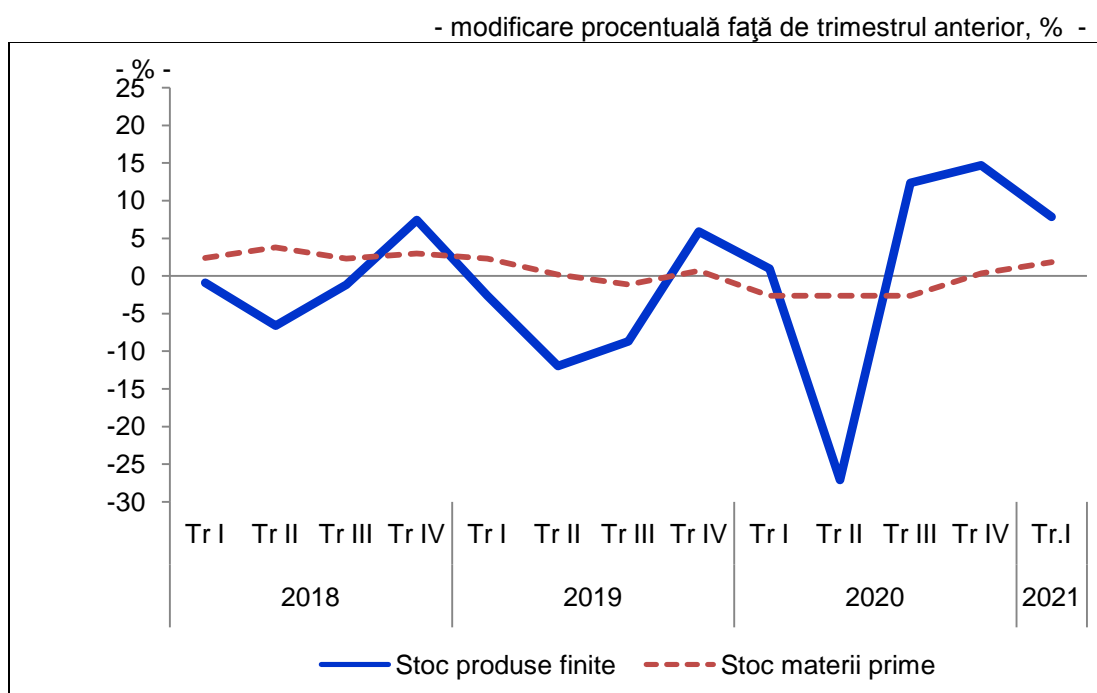
În trimestrul IV 2020, **stocurile de produse finite** au crescut cu 14,7% comparativ cu trimestrul anterior și s-au redus cu 5,1% față de trimestrul IV 2019. Această evoluție a condus la o reducere însemnată a stocurilor, de 15,2%, la nivelul anului 2020, evoluție care s-a atenuat comparativ cu situația înregistrată la nivelul primelor nouă luni ale anului 2020 (-18,4%). Această reducere importantă a stocurilor arată faptul că în continuare agenții economici evită să producă pe stoc, datorită unei incertitudini a pieței, în contextul pandemiei existente.

Agenții economici apreciază că la nivelul primului trimestru al anului curent stocurile de produse finite se vor majora cu 7,8% față de trimestrul

anterior, în condițiile scăderilor estimate de aceștia, atât pentru volumul producției industriale (-3,2%), cât și pentru cel al cifrei de afaceri pe total industrie (-6,9%). Comparativ cu trimestrul I 2020, stocurile de produse finite la nivelul perioadei ianuarie - martie a anului curent sunt posibil să se mărească cu 1,4%, avându-se în condițiile unei dinamici a volumul producției industriale ușor superioară comparativ cu cea a volumul cifrei de afaceri pe total industrie .

În ceea ce privește evoluția **stocurilor de materii prime** în primul trimestru al acestui an, agenții economici se așteaptă la o creștere de 1,8%, față de trimestrul anterior.

Grafic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și de materii prime

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, evoluția **gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Gradul de cuprindere diferă de estimările economice din eșantionul CNSP pentru gradul de utilizare a capacităților de producție, aici fiind incluse și industria extractivă și cea de producție și furnizare de energie electrică și termică.

Așa cum se poate observa din tabelul nr.4, pentru trimestrul I 2021 atât estimările CNSP, cât și cele ale Eurostat indică o creștere a gradului de utilizare a capacităților de producție comparativ cu trimestrul anterior.

Astfel, agenții economici naționali se așteaptă la atingerea unui **grad de utilizare a capacităților de producție** pe total industrie de circa 79,2%, avându-se în vedere reluarea parțială a producției în mai multe ramuri industriale. Estimările Eurostat pentru gradul de utilizare în industria prelucrătoare indică o creștere a acestuia până la 73,0%, majorarea fiind de circa 2,2 puncte procentuale față de trimestrul anterior.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- % -

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2018	Estimări CNSP - total ind.	70,1	80,1	81,0	80,6
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	77,3	74,1	76,0	76,5
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	79,2			
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Numărul mediu de salariați

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2020, **numărul mediu de salariați** prezintă un trend ușor ascendent, înregistrând o creștere ușoară de 0,2%, față de trimestrul anterior din anul 2020, dar o scădere de 4,5% față de trimestrul similar din anul 2019, ceea ce arată că situația nu a revenit încă la situația existentă înaintea pandemiei. Astfel, la nivelul anului 2020, numărul mediu de salariați pe total industrie a scăzut cu 4,3% față de anul 2019, cifră care a fost prognozată la o valoare apropiată în lucrarea anterioară (-4,5%).

Principalele ramuri în care s-au înregistrat scăderi importante ale numărului de salariați la nivelul anului 2020, peste media de 4,3% pentru total industrie, au fost: tăbăcirea și finisarea pieilor (-14,2%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-13,3%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (-7,3%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (-7,2%), fabricarea calculatoarelor, produselor electronice și optice (-6,9%). Trebuie subliniat faptul că în majoritatea acestor ramuri, producția industrială a cunoscut scăderi importante la nivelul anului 2020, pe fondul pandemiei, situația nerevenind la datele înregistrate înainte de debutul acesteia.

Pe de altă parte, la nivelul anului 2020, au fost și câteva ramuri în care s-au înregistrat creșteri ale numărului de salariați, cum ar fi: alte activități extractive (9,4%), fabricarea produselor din tutun (6,1%), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (4,9%), fabricarea echipamentelor electrice (1,0%), ramuri afectate într-un ritm mai puțin pronunțat de situația pandemică, mai ales în cea de-a doua parte a anului trecut.

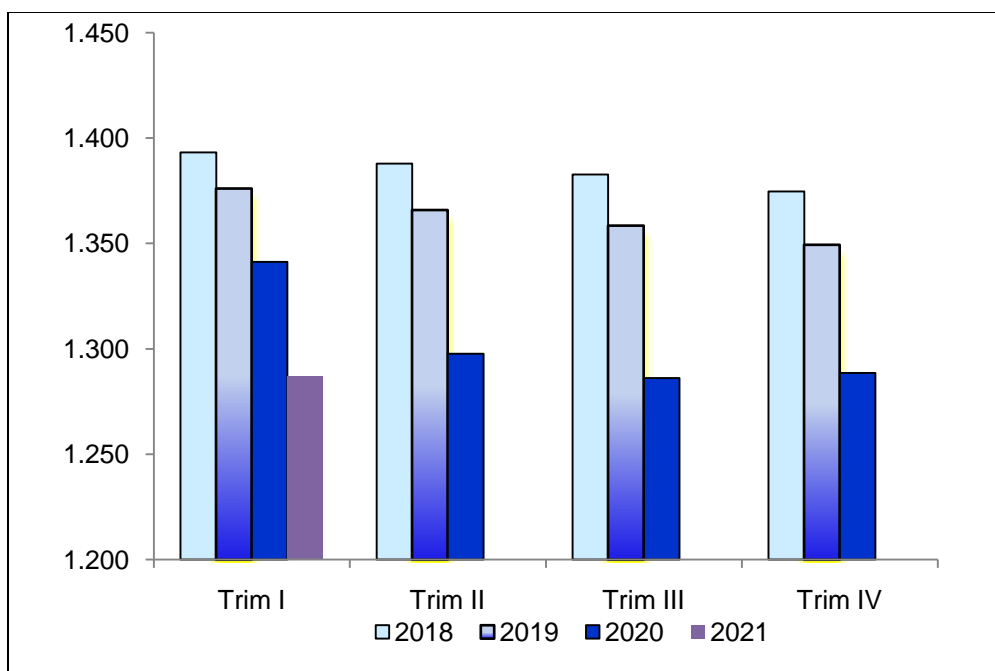
În contextul actual, măsurile economice adoptate pentru limitarea impactului pandemiei și susținerii economiei continuă semnalul unei ușoare reveniri a anumitor indicatori economici în primele luni ale anului curent, continuând tendința înregistrată la finalul anului 2020.

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției la nivelul anului 2020, agenții economici din eșantion estimează o scădere ușoară de 0,1% față

de trimestrul anterior a numărului de salariați la nivelul primului trimestru, , ceea ce arată un nivel al anagajărilor de personal foarte apropiat la început de an comparativ cu ultimele trei luni ale anului trecut. Față de trimestrul similar, se estimează în continuare o reducere a numărului de salariați, de 4,0%, scădere ce subliniază faptul că situația nu se va redresa la începutul anului curent, în ansamblu ei, pentru a reveni la evoluția dinaintea pandemiei de COVID-19.

.Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

- mii persoane -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2021 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Astfel, s-a estimat că în aproximativ jumătate dintre ramurile industriale se așteaptă ușoare scăderi ale numărului de salariați la nivelul primului trimestru al anului față de trimestrul anterior, cele cu reduceri mai mari de 1% așteptându-se a fi: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-3,8%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-2,8%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-2,6%), fabricarea produselor de coserie (-2,5%), captarea, tratarea și distribuția apei (-1,0%). În cadrul acestor ramuri, situația continuă, și la începutul anului curent, să fie nefavorabilă în ceea ce privește fluxul de personal.

Pentru cealaltă parte dintre ramurile industriale se așteaptă, în aceeași perioadă de analiză, creșteri ușoare ale numărului de salariați, iar pentru câteva sectoare majorările de personal pot depăși 1,5%, și anume: fabricarea produselor din tutun (5,3%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (2,3%), alte activități industriale (2,0%), fabricarea calculatoarelor, a produselor electronice și optice (1,7%), fabricarea echipamentelor electrice (1,6%).

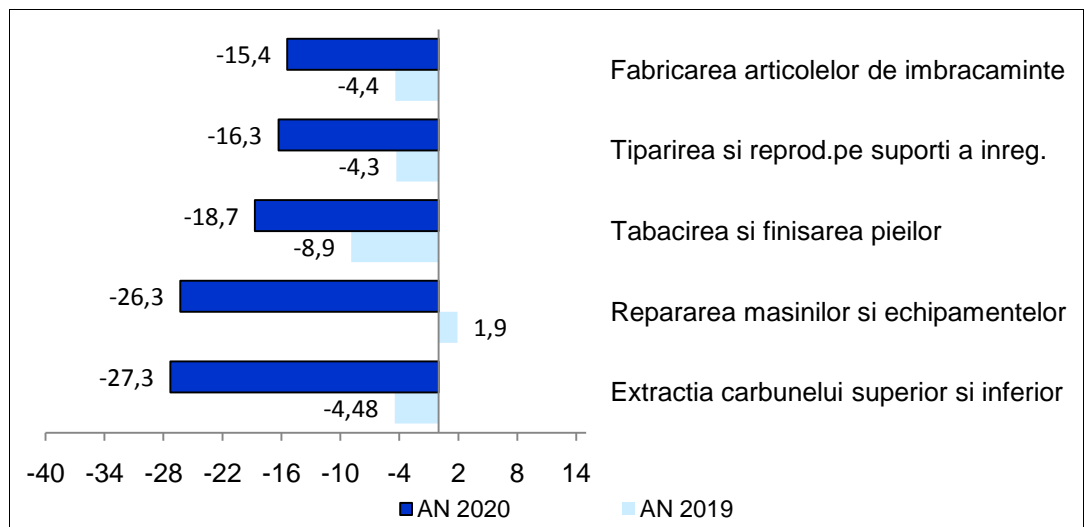
Pe baza datelor statistice publicate de Institutul Național de Statistică, în contextul actual, ce consemnează o scădere a producției industriale (-0,6%) și o reducere de 4,5% a numărului de salariați din industrie, în perioada octombrie – decembrie 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019,

Productivitatea muncii

s-a înregistrat la nivelul trimestrului IV 2020 o creștere de 5,2% a **productivității muncii**, comparativ cu perioada similară, și respectiv de 5,3% față de trimestrul anterior. La nivelul anului 2020, productivitatea muncii a scăzut cu 4,2%, comparativ cu anul 2019, avându-se în vedere, în special restricționarea domeniului industrial în primul semestru al anului trecut și o anumită revenire în cea de-a doua parte a acestuia.

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai mari scăderi

- modificare procentuală față de anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Ramurile în care s-au înregistrat scăderi pronunțate, de peste 15%, ale productivității muncii la nivelul anului 2020 sunt: extracția cărbunelui superior și inferior (-27,3%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-26,3%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-18,7%), tipărirea și reproducerea înregistrărilor pe suporturi (-16,3%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-15,4%).

Pentru aceeași perioadă de analiză, se pot menționa și creșteri ale productivității muncii, la nivel de an, doar pentru șase dintre ramurile industriale, dintre care putem menționa: fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (7,6%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (7,3%), alte activități industriale (2,2%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (1,7%).

În primul trimestru al anului curent, în condițiile scăderilor estimate, atât pentru volumul producției industriale, cât și a numărului de salariați din industrie, se prognozează o scădere de 3,4% a productivității muncii față de trimestrul anterior din anul 2020. Comparativ cu trimestrul similar, avându-se în vedere prognoza de creștere cu 1% a volumului producției industriale, respectiv cea de posibilă scădere, cu 4% a numărului de salariați din industrie, se prevede la nivelul trimestrului I al anului curent o majorare a productivității muncii de 5,8%.

Costul unitar cu forța de muncă

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2020, **costul unitar cu forța de muncă în industrie**, a crescut cu 0,9,% față de trimestrul anterior și cu 2,7% față de trimestrul corespunzător din anul 2019. La nivelul anului 2020, costul unitar cu forța de muncă a crescut cu 11,9% față de anul 2019, cifră care a fost prognozată la o valoare apropiată în lucrarea anterioară (11,5%) .

În primul trimestru al anului 2021, agenții economici se așteaptă la o scădere de 1,5% a costului unitar cu forța de muncă, față de trimestrul anterior și respectiv o evoluție similară cu cea din trimestrul corespunzător al anului 2020.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al patrulea trimestru al anului 2020 s-a înregistrat o scădere de 0,48% față de trimestrul similar al anului trecut pe seama reducerii de 0,70% a componentei externe, respectiv diminuării de 0,36% a componentei interne. Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție au crescut cu 0,99% în trimestrul IV, pe baza majorării cu 1,30% a prețurilor de producție pe piața internă, respectiv cu 0,46% a prețurilor de producție pe piața externă

Analizând situația pe ramuri, la nivel de an, se poate observa o majorare importantă, de 29,5% pentru prețurile producției industriale per total, în cazul ramurii „repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor”, iar la polul opus o scădere semnificativă de 29,8% a prețurilor producției industriale per total, pentru fabricarea produselor de cocserie.

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2016	-2,8	-2,6	-2,0	0,3
2017	3,5	3,0	3,6	3,7
2018	3,9	5,2	5,8	5,2
2019	4,6	4,6	3,5	3,2
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	0,5			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2021 - rezultatele din ancheta de conjunctură

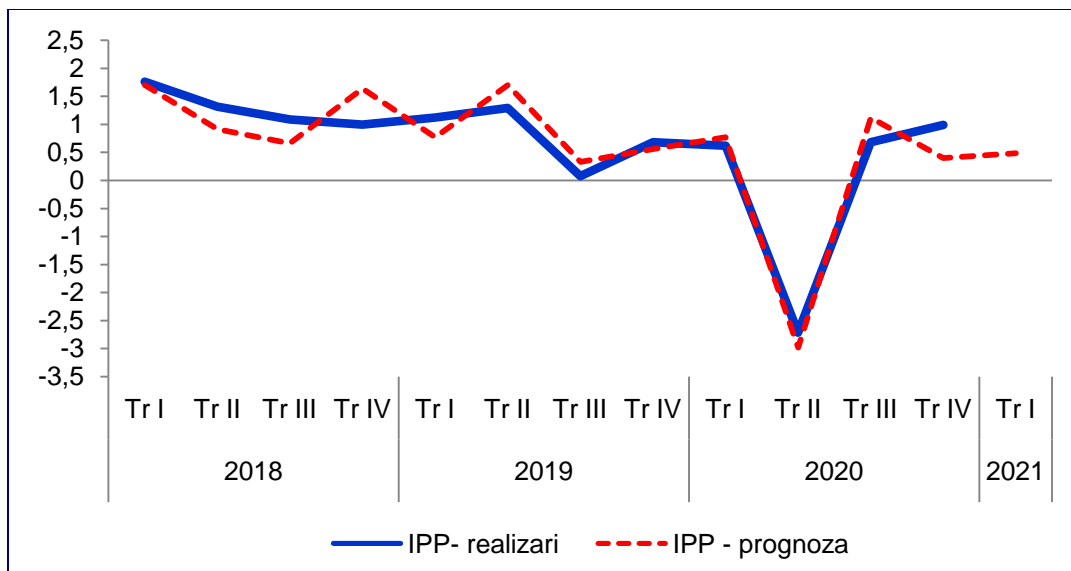
Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în primul trimestru al anului curent prețurile de producție să continue să crească cu circa 1,6%, comparativ cu trimestrul IV 2020, pe baza majorării posibile a prețurilor de producție pe piața internă (1,9%). Această creștere a prețurilor producției industriale în primul trimestru al anului curent poate fi posibilă în condițiile continuării majorării prețurilor producției industriale în ramurile: „industria metalurgică”, „fabricarea substanțelor și produselor chimice”, „fabricarea produselor farmaceutice de bază”, sau fabricarea produselor de cocserie - coroborată cu o mărire a prețului petrolului pe piața internațională la începutul anului curent.

Prețurile producției industriale se preconizează că se vor majora la nivelul trimestrului I 2021 și față de perioada similară cu circa 0,5%, față de trimestrul I 2020, atât prețurile pe piața internă (0,6%), cât și cele pe piața externă (aproape 0,5%). În luna martie 2021, prețurile producției industriale se pot reduce ușor față de nivelul din decembrie 2019 cu circa 0,1%.

Grafic nr. 9 Analiza comparativă între realizările și estimările prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;
Pentru trimestrul I 2021 - rezultatele din ancheta de conjunctură

O analiză comparativă între previziunile din ancheta de conjunctură și realizările publicate de INS privind prețurile producției industriale în perioada 2018 – trimestrul IV 2020 confirmă, în general, respectarea tendințelor estimate și încadrarea într-o marjă de circa $\pm 1\%$. În cazul trimestrului IV 2020 ecartul dintre realizări și prognoză a fost de 0,59 puncte procentuale.

Volumul creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în primul trimestru din acest an față de trimestrul IV, agenții economici estimează o creștere de 0,9% pentru **volumul creditelor acordate agenților economici din industrie**, și de 0,7% a **volumului creditelor restante**.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite
- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2018	4,0	3,4	3,2	3,0
2019	3,0	2,8	2,8	2,5
2020	2,5	2,5	2,3	2,3
2021	2,0			

Sursa: prelucrări CNSP;
Pentru trimestrul I 2021 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește ponderea creditelor restante în total credite se estimează ca acestea să își mențină tendința de scădere manifestată în ultimele trimestre. Astfel, în primul trimestru al acestui an, ponderea creditelor restante se așteaptă să se situeze la 2,0%, sub valoarea de 2,3%, atinsă la finele trimestrului IV al anului trecut.

*

* *

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor Publice) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul CNSP.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2021 s-a stabilit un eșantion de 509 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 13,6% și furnizând o rată de acoperire de circa 60%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INS, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.